ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.8.2013
COM(2013) 595 final

2013/0285 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Με την οποία εξουσιοδοτούνται τα κράτη μέλη να υπογράψουν και/ή να επικυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη διεθνή σύμβαση για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών, 1995, του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η διεθνής σύμβαση για πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, (καλούμενη στο εξής «σύμβαση STCW-F»), εγκρίθηκε στις 7 Ιουλίου 1995, κατά τη διεθνή διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο από τις 26 Ιουνίου έως τις 7 Ιουλίου 1995, με τη συμμετοχή 74 κυβερνήσεων, μεταξύ των οποίων 22 σημερινών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδική σύμβαση η οποία να αφορά το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών κατέστη αναγκαία λόγω του ότι η διεθνής σύμβαση για πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών του 1978 του ΔΝΟ (σύμβαση STCW) εξαιρούσε, μεταξύ άλλων, το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών από το πεδίο εφαρμογής της. Η σύμβαση STCW ήταν το πρώτο διεθνώς συμπεφωνημένο μέσο για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ελάχιστων προτύπων ικανότητας για τους ναυτικούς. Εφαρμόστηκε βάσει της οδηγίας 2008/106/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2012/35/ΕΕ.

Ο στόχος της σύμβασης STCW-F είναι να εξασφαλίσει ότι το προσωπικό επί των αλιευτικών σκαφών διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα (με βάση επίσημο πιστοποιητικό) και είναι κατάλληλο για την άσκηση καθηκόντων (με βάση ιατρική εξέταση), ώστε να ελαχιστοποιούνται δυνητικοί κίνδυνοι για την ασφάλεια της ζωής και/ή της περιουσίας στη θάλασσα ή για το θαλάσσιο περιβάλλον κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων σε ποντοπόρα σκάφη. Η σύμβαση απαιτεί από το προσωπικό να διαθέτει ένα ελάχιστο όριο γνώσεων σε συγκεκριμένα θέματα και να έχει επιτελέσει καθήκοντα επί σκάφους κατά τη διάρκεια μια ελάχιστης χρονικής περιόδου.

Σκοπός της σύμβασης είναι επίσης η επίτευξη και η διατήρηση ισοτιμίας (ισότιμων όρων?) στον τομέα της αλιείας μέσω της ενίσχυσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η πιστοποίηση της επαγγελματικής ικανότητας του προσωπικού των αλιευτικών σκαφών πραγματοποιείται σύμφωνα με τη σύμβαση.

Οι διατάξεις είναι υποχρεωτικές μόνον για σκάφη μήκους άνω των 24 μέτρων και προωστικής ισχύος τουλάχιστον 750kw και αφορά τους πλοιάρχους, τους αξιωματικούς, τους μηχανικούς πλοίων και τους χειριστές ασυρμάτου. Οι κυβερνήσεις ενθαρρύνονται ωστόσο να καθιερώσουν εκπαίδευση για ναύτες καταστρώματος σε σκάφη μήκους άνω των 24 μέτρων, ενώ η βασική εκπαίδευση ασφάλειας είναι υποχρεωτική για όλο το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών.

Σύμφωνα με το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, σε θέματα επαγγελματικών προσόντων, η οδηγία 2005/36/ΕΚ θέτει σαφείς κανόνες για την αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ των κρατών μελών στο πλαίσιο του καλούμενου «Γενικού συστήματος αναγνώρισης».

Η οδηγία ισχύει για τους υπηκόους της ΕΕ που επιθυμούν να ασκήσουν ένα επάγγελμα σε άλλο κράτος μέλος όπου το εν λόγω επάγγελμα είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο. Το γενικό σύστημα αναγνώρισης απαιτεί την σύγκριση των επαγγελματικών προσόντων του αιτούντος εργασία με εκείνα που απαιτούνται στο κράτος μέλος υποδοχής, καθώς και σχετική επαγγελματική πείρα. Η σύγκριση διεξάγεται εντός αυστηρών προθεσμιών. Μόνον σε περίπτωση σημαντικών διαφορών, το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί να επιβάλει αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία μπορούν να λάβουν τη μορφή δοκιμασίας ικανότητας ή περιόδου προσαρμογής.

Η οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα εκτός από την περίπτωση κατά την οποία, για ένα δεδομένο επάγγελμα και κατ' εφαρμογή της αρχής *του lex specialis*, καθορίζονται, με χωριστή νομοθετική πράξη βάσει του δικαίου της ΕΕ, άλλοι ειδικοί κανόνες που σχετίζονται άμεσα με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Οι επαγγελματικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη σύμβαση STCW-F είναι νομοθετικά κατοχυρωμένες στα περισσότερα κράτη μέλη.

Η σύμβαση STCW-F δεν προβλέπει σύστημα αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, παρόμοιο με εκείνο που ορίζεται στην οδηγία 2005/36/ΕΚ. Αντίθετα, δεν γίνεται δεκτή από τη σύμβαση STCW-F η χρήση των πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί από κράτη που δεν είναι μέρη της σύμβασης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της ΕΕ, και συγκεκριμένα με τις διατάξεις που περιέχονται στην οδηγία 2005/36/ΕΚ.

Σύμφωνα με τη νομολογία AETR του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων περί εξωτερικής αρμοδιότητας, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να κυρώσουν τη σύμβαση STCW-F δίχως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι οι διατάξεις σχετικά με την αναγνώριση των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων επί αλιευτικών σκαφών στα οποία ζητούν να έχουν πρόσβαση υπήκοοι της ΕΕ επηρεάζουν την άσκηση της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που επικύρωσαν ήδη τη σύμβαση πριν από την έναρξη ισχύος της προτεινόμενης απόφασης, οφείλουν να καταθέσουν στον Γενικό Γραμματέα του ΔΝΟ δήλωση με την οποία αναγνωρίζουν ότι η νομοθεσία της ΕΕ υπερισχύει σε περίπτωση σύγκρουσης στις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η επιτροπή τομεακού κοινωνικού διαλόγου για τη θαλάσσια αλιεία έχει ενθαρρύνει την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες με στόχο την ταχεία εφαρμογή της σύμβασης STCW-F.

Η προώθηση της επικύρωσης και της επιβολής άλλων διεθνών προτύπων όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στον τομέα της αλιείας, όπως η σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την εργασία στον τομέα της αλιείας (σύμβαση αριθ. 188), είναι σύμφωνη με τις δραστηριότητες της επιτροπής τομεακού κοινωνικού διαλόγου για τη θαλάσσια αλιεία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στόχος της σύμβασης C αριθ. 188 είναι να εξασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για τους αλιείς.

Η Επιτροπή αξιολογεί επί του παρόντος το αίτημα των κοινωνικών εταίρων της ΕΕ στον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας για εφαρμογή της συμφωνίας της 8ης Μαΐου 2013 όσον αφορά τη μεταφορά των διατάξεων της σύμβασης ΔΟΕ C 188, σύμφωνα με το άρθρο 155 της ΣΛΕΕ.

Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωμοσύνης

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Άνευ αντικειμένου.

Ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται να εξεταστούν διάφορες επιλογές.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύνοψη της προτεινόμενης ενέργειας

Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αρμόδια για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να κυρώσουν τη σύμβαση χωρίς έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει τα κράτη μέλη να κυρώσουν τη σύμβαση STCW-F, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εν λόγω εξουσιοδότηση χορηγείται στα κράτη μέλη υπό τον όρο ότι θα διατυπώσουν επιφύλαξη κατά την κατάθεση του εθνικού τους εγγράφου επικύρωσης βάσει της οποίας το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις αμοιβαίες σχέσεις τους.

Τα κράτη μέλη που έχουν ήδη επικυρώσει τη σύμβαση, υποβάλλουν δήλωση στον Γενικό Γραμματέα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ), με την οποία αναφέρουν ότι το δίκαιο της Ένωσης που σχετίζεται με την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων ισχύει στις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών.

Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη απόφαση θα επιτρέψει στα κράτη μέλη –τα οποία και θα ενθαρρύνει– να λάβουν χωρίς περισσότερη καθυστέρηση όλα τα αναγκαία μέτρα για την κύρωση της σύμβασης.

Νομική βάση

Άρθρο 43 παράγραφος 2, άρθρο 46, άρθρο 53 παράγραφος 1 και άρθρο 62 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) περίπτωση v) της ΣΛΕΕ.

Αρχή της επικουρικότητας

Η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Συνεπώς, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται πλήρως.

Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Άνευ αντικειμένου.

Άνευ αντικειμένου.

Επιλογή νομικών πράξεων

Προτεινόμενο μέσο: Απόφαση του Συμβουλίου

Άλλα μέσα δεν θα ήταν κατάλληλα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

5. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

Άνευ αντικειμένου.

2013/0285 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Με την οποία εξουσιοδοτούνται τα κράτη μέλη να υπογράψουν και/ή να επικυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη διεθνή σύμβαση για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών, 1995, του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43 παράγραφος 2, το άρθρο 46, το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 62, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) περίπτωση v) ,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η σύμβαση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών (εφεξής «ΔΝΟ» και «σύμβαση» αντιστοίχως), εγκρίθηκε στις 7 Ιουλίου 1995, στη διεθνή διάσκεψη που συγκλήθηκε από τον ΙΜΟ στο Λονδίνο, κατά τη διάρκεια της οποίας αντιπροσωπείες 22 συμμετεχόντων κρατών μελών ψήφισαν υπέρ της έγκρισής της·

(2) Η σύμβαση αποτελεί σημαντική συμβολή στον τομέα της αλιείας σε διεθνές επίπεδο για την προώθηση της ασφάλειας της ζωής και της περιουσίας στη θάλασσα και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και, ως εκ τούτου, είναι επιθυμητό οι διατάξεις της να τεθούν σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατόν·

(3) Η θαλάσσια αλιεία είναι ένα από τα πιο επικίνδυνα επαγγέλματα και ως εκ τούτου, η κατάλληλη εκπαίδευση και οι κατάλληλες δεξιότητες αποτελούν βασικό μέσο για τη μείωση του αριθμού των ατυχημάτων. Ένα ασφαλέστερο περιβάλλον εργασίας θα καταστήσει τις θέσεις εργασίας που αφορούν τη στελέχωση αλιευτικών σκαφών πιο ελκυστικές προς το συμφέρον του ευρωπαϊκού αλιευτικού κλάδου, σύμφωνα και με τις επιδιώξεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η σύμβαση αποσκοπεί ειδικά στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η οποία αποτελεί στόχο της κοινής αλιευτικής πολιτικής·

(4) Στο πλαίσιο των συμφωνιών αλιευτικής σύμπραξης με τρίτες χώρες, είναι σημαντικό το πλήρωμα σκαφών που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της ΕΕ, να διαθέτει τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα που θα τεκμηριώνονται με αποδεκτά πιστοποιητικά, ώστε να καθίσταται ευκολότερη η πρόσληψη βάσει των όρων που καθορίζονται στις συμφωνίες·

(5) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προωθούν την ασφάλεια στη θάλασσα και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας καθώς και τη βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων στα αλιευτικά σκάφη. Η ΕΕ παρέχει οικονομική στήριξη στην εκπαίδευση στον τομέα της αλιείας, ειδικότερα μέσω του Ταμείου Αλιείας·

(6) Ορισμένα άρθρα της σύμβασης εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης όσον αφορά τους κανόνες της Ένωσης σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων τα οποία διαθέτουν ορισμένες κατηγορίες προσωπικού των αλιευτικών σκαφών και επηρεάζουν τις διατάξεις της Συνθήκης και το παράγωγο δίκαιο της Ένωσης, ιδίως την οδηγία 2005/36/ΕΚ της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων[1], όπως ισχύει·

(7) Η Ένωση δεν μπορεί να κυρώσει τη σύμβαση, δεδομένου ότι δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος του ΔΝΟ, ενώ η σύμβαση δεν περιέχει ρήτρα η οποία να επιτρέπει σε μια περιφερειακή οργάνωση οικονομικής ολοκλήρωσης, που έχει συσταθεί από κυρίαρχα κράτη και έχει αρμοδιότητα για συγκεκριμένα θέματα που διέπονται από τη σύμβαση, να είναι σε θέση να υπογράψει, να αποδεχθεί ή να εγκρίνει τη σύμβαση ή να προσχωρήσει σε αυτή.

(8) Ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη υπογράψει τη σύμβαση, ενώ άλλα την έχουν ήδη επικυρώσει και έχουν καταθέσει το έγγραφο επικύρωσής της. Είναι προς το συμφέρον της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη υπογράψει ή κυρώσει τη σύμβαση, να το πράξουν τάχιστα·

(9) Υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση, τα κράτη μέλη, τα οποία δεσμεύονται από το δίκαιο της Ένωσης για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, πρέπει, ως εκ τούτου, να εξουσιοδοτηθούν να υπογράψουν και να κυρώσουν τη σύμβαση, ανάλογα με την περίπτωση, προς το συμφέρον της Ένωσης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 1

Τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να υπογράψουν και/ή να επικυρώσουν τη διεθνή σύμβαση για τα πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών για το προσωπικό των αλιευτικών σκαφών, 1995, του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, που εγκρίθηκε στις 7 Ιουλίου 1995, όσον αφορά τα τμήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εξαρτάται από την κατάθεση από το εκάστοτε κράτος μέλος κατά την υπογραφή της σύμβασης και/ή κατά την κατάθεση του εγγράφου κύρωσης στον Γενικό Γραμματέα του ΔΝΟ, της επιφύλαξης ότι η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ισχύει στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη που έχουν ήδη επικυρώσει τη σύμβαση πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, χωρίς να έχουν διατυπώσει την προαναφερόμενη επιφύλαξη, οφείλουν να καταθέσουν δήλωση με την οποία θα αναγνωρίζουν ότι η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά

[1] ΕΕ L 255, 30.09.2005, σ. 22.

με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ισχύει στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την κατάθεση των εγγράφων επικύρωσης της σύμβασης στον Γενικό Γραμματέα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού το συντομότερο δυνατόν και κατά προτίμηση πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Το Συμβούλιο θα επανεξετάσει την πρόοδο της επικύρωσης τον Ιανουάριο του 2014.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος